

බුදුදහමෙහි හා කිතුනුදහමෙහි අනන්‍යතාව : තුලනාත්මක අධ්‍යයනය සඳහා ක්‍රමවේදයක්

ශීලා ප්‍රනාන්දු

ප්‍රවේශය

ප්‍රධාන ලෝක ආගම් දෙක වශයෙන් බුදුදහමෙහි හා කිතුනුදහමෙහි මූලික ප්‍රතිඵල අන්තර් අධ්‍යයනයකදී විවිධ ක්‍රම ආධුනිකයන් විසින් භාවිත කරනු ලැබේ. තුලනාත්මක ආගම් හැදෑරීමේ විෂයට (Comparative Study of Religion) අයත් මෙම පෝෂ්‍යය කුසුම්බු මහතරු විසින් කරනු ලබන්නේ ආගමික වෙනස්කම් සහ සමාජීය සලකමින් එම ආගම් බහු ආගමික සමීක්ෂණ හා ලෝකීය සාමූහිකවලින් ගන්නා වූ සමාජයකට සැලකීමේදී මෙහිදී දැක්වෙන දේශනාත්මක සහ ක්‍රමවේදයයි. මෙහිදී මහතරු විසින් කරනු ලබන ක්‍රමවේදය වඩාත් නිරවද්‍ය යයි හා පිළිගන්නේ එමගින් ආගම් දෙකට ද ඒවායේ භාවිතා වන්නට ද ඒවා දැක්වෙන්නට ද කිසිදු ආකාරයක අනාධාරයක් නොවන නිසාත් එකේ අනෙකට වඩා සනාථ කළ යුතුය. විමර්ශනීය සහ අදහස් මගින් සමාජාත්මක අධ්‍යයනය විල්මන් කිරීමට ඉඩකඩක් නොලැබෙන නිසාත් ය. මෙම ක්‍රමයට අනුව බුදුදහම හා කිතුනුදහම සමීක්ෂණය වී ඒ ඒ ඉගැන්වීම් ඒවායේ ප්‍රතිඵල ආකෘති රටාව (paradigm) කුසුම්බු විසින් විග්‍රහ කර අවබෝධ කරගත යුතුය.

ආගම් අධ්‍යයනයකදී වැදගත් වන කරුණු දෙකක් පමණක් මෙහිදී අවධානයට ගෙන ගනු ලැබේ. ඒවා නම් (i) බාහිරික කරුණු හැකිතරම් දැනට ඒ ඒ සමීක්ෂණ දෙකට අනුගතව විග්‍රහ කිරීම හා (ii) ඒ ඒ ආකාරයේ කුසුම්බු විසින් 'විද්‍යාත්මක වචන' (technical terms) පෙන්වා දීමයි. මින් පසුව කරුණේදී මූලිකයන් (කිසිවකට/කිසිවකට) අනුගතනය කිරීම වැදගත් වන අතර සාමාන්‍ය හැදෑරීම් ආගම් දෙකෙහි ආකෘතිමය වෙනස (paradigmatic difference)